

TRÓJMIASTO

zapraszają na wykład
dr hab. Piotra Niwińskiego

Major Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko”

Spotkanie odbędzie się w ramach działalności
Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grot”
w Trójmieście

8 lutego 2016 r. (poniedziałek), godz. 17.00

Instytut Pamięci Narodowej
al. Grunwaldzka 216, Gdańsk

wstęp wolny

W tym roku mija 65. rocznica mordu dokonanego przez komunistów na legendarnym dowódcy 5. Wileńskiej Brygady AK, majorze Zygmuncie Szendzielarzu ps. „Łupaszko”.

Zygmunt Szendzielarz (1910–1951) był absolwentem szkoły kawalerii. Uczestniczył w wojnie obronnej 1939 roku jako dowódca szwadronu kawalerii walczącego w szeregach Armii „Prusy”. W lecie 1943 roku został dowódcą pierwszego oddziału partyzanckiego na Wileńszczyźnie, który później przekształcił się w 5. Wileńską Brygadę AK. Oddział „Łupaszki” walczył zarówno z Niemcami, jak i sowiecką partyzantką działającą na Kresach i nękającą Polaków. Prowadził działania bojowe na Podlasiu, Białostocczyźnie, Warmii, Mazurach, Pomorzu Gdańskim i Pomorzu Zachodnim.

Po zakończeniu II wojny światowej żołnierze „Łupaszki” nie zaprzestali działań wojennych. Walczyli z okupantem sowieckim oraz polskimi agentami komunistycznego reżimu.

Zygmunt Szendzielarz został aresztowany w 30 czerwca 1948 roku i skazany w pokazowym procesie na osiemnastokrotną karę śmierci. Wyrok wykonano 8 lutego 1951 roku.

W 1993 roku Izba Wojskowa Sądu Najwyższego unieważniła wyrok. Prezydent RP Lech Kaczyński nadał „Łupaszce” pośmiertnie Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski (2007). Śmiertelne szczątki Majora odnaleziono na „Łączce” i zidentyfikowano w sierpniu 2013 roku.

Postać „Łupaszki” przybliży dr hab. Piotr Niwiński, prof. UG, znakomity badacz jego losów, autor książki *Okręg Wileński AK w latach 1944–1948* (Warszawa-Kraków 2014), a także popularyzator wiedzy o Żołnierzach Wyklętych na Pomorzu.